

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

GK 141
7/13014

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-110/1136/2443
Konu : Yazılı soru önergesi

12/08/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 15/03/2010 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-20778 sayılı yazı,
b) 24/03/2010 tarihli ve 742/1564 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13014 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-110/1134/2441
Konu : Yazılı soru önergesi

12.08 / 2010

Sayın Sebahat Tuncel
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13014 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun;

1- “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı” kenar başlıklı 25 inci maddesinde,

“Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı rejimine ait esaslar aşağıda gösterilmiştir:

a) Hükümlü, tek kişilik odada barındırılır.

b) Hükümlüye, günde bir saat açık havaya çıkma ve spor yapma hakkı tanınır.

c) Risk ve güvenlik gerekleri ile iyileştirme ve eğitim çalışmalarında gösterdiği gayret ve iyi hâle göre; hükümlünün, açık havaya çıkma ve spor yapma süresi uzatılabileceği gibi kendisi ile aynı üniteye kalan hükümlülerle temasta bulunmasına sınırlı olarak izin verilebilir.

d) Hükümlü, yaşadığı yerin olanak verdiği ve idare kurulunun uygun göreceği bir sanat veya meslek etkinliğini yürütebilir.

e) Hükümlü, kurum idare kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve onbeş günde bir kez olmak üzere (f) bendinde gösterilen kişilere, süresi on dakikayı geçmemek üzere telefon edebilir.

f) Hükümlüyü; eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi, belirlenen gün, saat ve koşullar içerisinde onbeş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere ziyaret edebilirler.

g) Hükümlü hiçbir suretle ceza infaz kurumu dışında çalıştırılmaz ve kendisine izin verilmez.

h) Hükümlü, kurum iç yönetmeliğinde belirtilenlerin dışında herhangi bir spor ve iyileştirme faaliyetine katılamaz.

ı) Hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemez. Hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirleri, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenlikli mahkûm koşullarında uygulanır.”;

2- “Avukat ve noterle görüşme hakkı” kenar başlıklı 59 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, “Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleri ile yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz. Ancak, 5237 sayılı Kanunun 220 nci, İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümlerinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile ilişkisi; konusu suç teşkil eden fiilleri işlediğine, infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi halinde, Cumhuriyet Başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgeler infaz hâkimince incelenebilir. İnfaz hâkimi belgenin kısmen veya tamamen verilmesine

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer, 4675 sayılı Kanuna göre itiraz edebilirler.”;

3- “Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı” kenar başlıklı 67 nci maddesinde,

“(1) Hükümlü, ceza infaz kurumlarında merkezî yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir.

(2) Merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. Her ne biçimde olursa olsun dışardan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarlar kuruma alınmaz.

(3) Kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde ancak, eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebilir. Eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internetten yararlanılabilir. Hükümlü, odasında bilgisayar bulunduramaz. Ancak, Adalet Bakanlığının uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın ceza infaz kurumuna alınmasına izin verilebilir.

(4) Bu haklar, tehlikeli hâlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.”;

B- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü;

1- “Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı” kenar başlıklı 87 nci maddesinde,

“(1) Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir.

(2) Resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınlar, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verilir. Eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitapları denetime tâbi tutulamaz.

(3) Eğitim kurulunca, kurum güvenliğini tehlikeye düşürdüğü veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsadığı tespit edilen yayın hükümlüye verilmez.”;

2- “Telefonla görüşme hakkı” kenar başlıklı 88 inci maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendinde, “Suç işlemek amacıyla kurulan silâhlı örgütün yöneticiliğini yapmaya devam eden, bu konuda herhangi bir yöntemle, kurum içi veya dışındaki kişilere talimat veya mesaj veren hükümlülere idare ve gözlem kurulu kararıyla telefon görüşmesi hiçbir şekilde yaptırılmaz.”; (1) bendinde, “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan hükümlüler, idare ve gözlem kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve onbeş günde bir olmak üzere eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi ile on dakikayı geçmemek üzere görüşebilir.”;

C- Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmeliğinin;

1- “Ziyaret edebilecek kişiler” kenar başlıklı 14 üncü maddesinde,

“Hükümlü ve tutuklular, anne, baba, eş, çocuk ve torunlarıyla ayda bir gün açık görüş yapabilir. Görüş günleri kurumca belirlenir.

Kınama cezası dışında disiplin cezası almış ve bu cezası kaldırılmamış hükümlü ve tutuklular açık görüşten faydalanamaz. Koşullarının uyması durumunda kapalı görüş hakkı saklıdır.”;

Hükümlerinin yer aldığı malumlardır

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

II- Bursa Cumhuriyet Başsavcılığının 25/03/2010 tarihli ve B.M.2010/3330 sayılı yazısıyla;

A- Soru önergesinde anılan İnfaz Kurumunda, uluslararası standartlara uygunluğu konusunda, 26/02/2010 tarihinde Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesinden gelen 5 kişilik bir heyet tarafından, 2 gün süreyle inceleme yapıldığı; İzleme Kurulu Başkanlığınca düzenlenen raporda, yapılan inceleme sonucunda uluslararası sözleşmeler, kanun ve yönetmeliklere aykırı herhangi bir hususun tespit edilmediğinin bildirildiği;

B- Yukarıdaki hükümler çerçevesinde, 5275 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılan hükümlülerin açık havaya çıkma ve spor yapma saatinin günde 1 saat ile sınırlandırıldığı, aynı maddenin (c) bendindeki hüküm uyarınca anılan İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlülerin, Kurum İdari ve Gözlem Kurulu tarafından değerlendirilerek, günlük 2 ve 4 saat olmak üzere açık havaya çıkma ve açık havadan faydalanmalarının sağlandığı;

Kurumda genç ve yetişkin hükümlü ve tutukluların eğitimi ve iyileştirme programları kapsamında, hükümlülerin haftalık olarak 3 saat sohbet amaçlı, 1 saat basketbol, 1 saat voleybol, 1 saat resim ve eliş, 1 saat masa tenisi, 1 saat satranç ve dama etkinliğine katılmak üzere toplam 8 saat bir araya getirilerek temaslarının sağlandığı;

Kurumda bulunan hükümlülerin, kurulan 12 kanallı merkezi yayın sistemiyle televizyon izleme hakkından faydalandırıldığı; soru önergesinde adı geçen hükümlünün, 5275 sayılı Kanunun 67 nci maddesi hükmü gereğince, terör örgütünün yöneticiliğini devam ettirme yönündeki davranışları nedeniyle almış olduğu disiplin cezaları gözönüne alınarak İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla bu hakkının kısıtlandığı;

Kurumda hükümlülerin günde 1 saat olmak üzere, 3 günde toplam 3 saat sohbet amaçlı bir araya getirilerek sohbet hakkından faydalandırıldığı;

Kurumda hükümlülerin yukarıdaki hükümler çerçevesinde, 15 günde bir defa olmak üzere ayda iki defa eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi ile görüşmelerinin sağlandığı; soru önergesinde adı geçen hükümlünün ise, terör örgütünü yönetmeye yönelik olarak avukatları aracılığıyla talimat gönderdiği disiplin kurulunca verilen disiplin cezalarından anlaşıldığından telefon görüşme hakkının İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla kısıtlandığı;

5275 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca adı geçen hükümlünün ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olması sebebiyle haftalık 3 kişilik ziyaretçi hakkının bulunmadığı;

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanların 15 günde bir olmak üzere biri açık diğeri kapalı görüş biçiminde ayda iki kez ziyaretçileriyle görüş yapabildikleri; İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İç Tüzüğü'nün 6 ncı Bölümünde ziyaret gün ve saatlerin belirlenmiş olduğu, hükümlülerin 15 günde bir Pazartesi günleri mesai saatleri içinde ayda iki defa olan görüşü, biri açık biri kapalı olarak yapabilme imkânlarının olduğu; ancak, Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkındaki Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kurumda bulunan hükümlülerin almış oldukları disiplin cezaları gereği açık görüş haklarının Yönetmelikte belirtildiği gibi kapalı görüş olarak uygulandığı, cezalarının bitimini müteakip açık görüş haklarından mevzuat çerçevesinde faydalanmalarının sağlanacağı;

C- Anılan Kurumda koğuşlarda 3 kitap sınırlandırılması ile ilgili uygulama bulunmadığı, hükümlülerin kendilerine gelen dergi ve sözlük türü kitapların tamamını koğuşlarında muhafaza etme haklarının mevcut olduğu, hükümlülerin kendilerine ait olan 1.743 kitap, kitapların sayfa sayısı ve her hafta avukatları vasıtasıyla 3 ile 4 adet kitap getirildiği dikkate alındığında bu sayıdaki kitabın mevcut odalarında muhafazası mümkün olmadığından, Kurum İdaresinde düzenlenen kitaplıkta bu kitapların muhafaza edilerek güncellenmiş kitap listelerinin hükümlülere verildiği, hükümlülerin bu kitaplardan sınırsız olarak faydalanmalarının sağlandığı;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Hükümlülere yakınları tarafından gönderilen süreli ve süresiz yayınların, Tüzüğün 87 nci maddesi uyarınca yayınların mahkemece yasaklanmamış olması koşuluyla ve Kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyen yayınların incelenmesi sonucu hükümlülere verildiği;

Soru önergesinde adı geçen hükümlü hakkında, 5275 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen hüküm gereğince işlem yapıldığı ve avukatlarıyla yaptığı görüşmeler sırasında infaz hâkiminin kararı doğrultusunda bir görevlinin hazır bulundurulduğu, bu karardan birisine yapılan itirazın da Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından reddedildiği;

D- Kurumun Bursa Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulu Başkanlığınca 16/04/2004, 14/04/2005, 01/06/2006, 11/05/2007, 01/05/2008, 04/09/2008, 17/09/2008, 10/02/2009 ve 29/12/2009 tarihlerinde olmak üzere toplam 9 defa ziyaret edilerek uygulamalarla ilgili rapor düzenlendiği;

E- Soru önergesinde adı geçen hükümlünün, 08/09/2009 tarihli dilekçesiyle Kuruma teslim ettiği 551 sayfalık savunmasının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine iletmek üzere avukatlarına teslim edildiği; aynı dilekçede "İlgili Makamlara İletilmek Üzere" ibaresiyle teslim edilen 156 sayfalık yazının savunma niteliği taşımadığından Kurum Disiplin Kurulu kararıyla gönderilmediği, hükümlünün Disiplin Kurulu kararına karşı Bursa İnfaz Hâkimliğine 25/12/2009 tarihinde itirazda bulunduğu, söz konusu itirazın Bursa İnfaz Hâkimliğince reddedildiği;

Bildirilmiştir.

III- Anılan Kurumda da diğer infaz kurumlarındaki tüm denetim mekanizmalarının geçerli olup, keyfi uygulamaların tespit edilmesi durumunda gereğine derhal tevessül olunmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan